

RETEN I SVENDBORG DOM

afsagt den 24. februar 2026

Sag BS- 2018-SVE

Sagsøger1

(advokat Thomas Birch)

mod

Forsikring

mandatar for Sagsøgte

(advokat)

som

og

Sag BS- 2019-SVE

Sagsøger2

(advokat)

mod

Forsikring

mandatar for Sagsøgte

(advokat)

som

Denne afgørelse er truffet af dommer .

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen BS- 2018-SVE blev anlagt den 6. juli 2018 ved Retten i Svendborg.

Sagen blev ved rettens kendelse af den 12. oktober 2018 efter begæring henvist til Retten på Frederiksberg til sambehandling med en dér verserende sag (nedennævnte BS- 2019) i medfør af retsplejelovens § 254, stk. 2. Ved Retten på Frederiksbergs kendelse af den 7. november 2018 blev sagen henvist tilbage til Retten i Svendborg.

Sagen BS- 2019-SVE blev anlagt den 12. juli 2018 ved Retten på Frederiksberg som småsag i medfør af retsplejelovens kapitel 39. Den 21. februar 2019 blev sagen ved parternes aftale udtaget af småsagsprocessen og samtidig henvises sagen ved parternes aftale til Retten i Svendborg.

Sagerne drejer sig om tyske socialsikringsinstitutters regres for betaling af sociale ydelser til en efterladt enke til en tysk arbejdstager, der omkom ved en arbejdsulykke i Danmark.

Sagsøger1 har nedlagt følgende påstand:

Forsikring som
mandatar for **Sagsøgte** skal til **Sagsøger1** betale 473.582,71 kr. med procesrente fra den 6. juli 2018, subsidiært med procesrente fra et efter rettens skøn senere fastsat tidspunkt.

Sagsøger2 har nedlagt følgende påstand:

Forsikring som
mandatar for **Sagsøgte** skal til **Sagsøger2** betale EUR 5.780,53 med procesrente fra den 12. juli 2018, subsidiært med procesrente fra et efter rettens skøn senere fastsat tidspunkt.

Forsikring som
mandatar for **Sagsøgte** har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Oplysningerne i sagerne

Den hændelse, der danner grundlag for tvisterne i begge sager, er som følger:

Den 15. juli 2015 blev den tyske arbejdstager **X** født den 29. april 1953, ansat hos en tysk arbejdsgiver, udsat for en arbejdsulykke i Danmark, da han som led i sit arbejde som tysk lastbilchauffør skulle afhente nogle pressede papballer hos **Sagsøgte** på **Adresse1**

X døde på ulykkesstedet som følge af de alvorlige kvæstelser, som ulykken havde medført.

X var som tysk arbejdstager pensionsforsikret hos **Sagsøger2** der er et tysk offentligretligt pensionsforsikringselskab. Siden den 1. januar 2017 har **Sagsøger2** udbetalt andel i "enkepension" til X enke, K født den 29. april 1955, i medfør af den tyske Sozialgesetzbuch sechstes Buch (SGB VI) § 46, stk. 2.

Sagsøger2 har i stævningen angivet, at SGB VI § 46, stk. 2, i dansk oversættelse har følgende indhold:

"(2) Enker eller enkemænd, der ikke er blevet gift igen, har efter døden af den forsikrede ægtefælle, som har opfyldt den almene ventetid, krav på den store enkepension eller den store enkemænd-pension, hvis disse

1. Uddanner et eget barn eller barnet af den forsikrede ægtefælle, som endnu ikke er fyldt 18 år,
2. er fyldt 47 år eller
3. har et erhvervsevnetab

Som børn tæller også:

1. stedbørn og plejebørn (§ 56, stk. 2, nr. 1 og 2 første bog), som er en del af enkens eller enkemandens husstand,
2. børnebørn og søskende, der er en del af enkens eller enkemandens husstand eller hovedsagelig forsørges af denne.

Uddannelse omfatter også forsørgelse af et eget barn eller den sikrede ægtefælles barn, der er ældre end 18 år, men der på grund af fysiske eller psykiske handicap er ude af stand til at forsørge sig selv."

Samtidig har **Sagsøger1** udbetalt sociale sikringsydelser ("sterbegeld", "Überführungskosten" og andel i enkepension) til enken fra den 15. juli 2015. K har krav på ydelserne til hun fylder 67 år.

Erstatningspligten i anledning af dødsulykken er anerkendt af eller på vegne af **Sagsøgte**. **Sagsøgte** er forsikret hos **Forsikring**, der har afvist at være regrespligtig over for **Sagsøger2** og **Sagsøger1**

Sagerne vedrører, om der er en sådan regrespligt for **Sagsøgte** / **Forsikring** over for kravene fra **Sagsøger2** og **Sagsøger1** i medfør af artikel 85, stk. 1, i Europaparlamentets og Rådets for-

ordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Parterne har indhentet en "legal opinion" fra et tysk advokatfirma, **Advokat** , til belysning af bl.a., om der består en sådan regresret efter tysk ret. I legal opinion af den 13. januar 2020 hedder det (oversat til dansk) bl.a.:

"På denne baggrund besvares følgende spørgsmål vedrørende tysk ret:

1. De bedes angive, på hvilket retligt grundlag ^{Sagsøger} har foretaget udbetalinger til enken.
 2. De bedes angive, hvilken type ydelser ^{Sagsøger} betaler til enken i henhold til tysk ret. De bedes angive, hvorvidt det drejer sig om sociale ydelser eller om reel erstatning for tab af forsørger. De bedes ligeledes angive, hvorvidt ydelserne betales som følge af dødsfaldet.
 3. De bedes angive, i hvor lang tid og på hvilke betingelser enken er berettiget til ydelser fra ^{Sagsøger} i henhold til tysk ret.
 4. De bedes angive, om ^{Sagsøger1} udbetalinger kapitaliseres i henhold til tysk ret, og i så fald, hvordan udbetalingerne kapitaliseres.
 5. De bedes angive, om det er vigtigt i forhold til enkens ret til ydelser fra ^{Sagsøger} i henhold til tysk ret, at enken har fået erstatning i henhold til dansk ret for tab af forsørger. De bedes ligeledes angive, om ^{Sagsøger} kan foretage modregning i eller kræve tilbagebetaling af ydelser, der er betalt til enken.
 6. De bedes angive, om der ifølge reglerne for regres gælder begrænsninger i forhold til den ansvarlige skadevolder for så vidt angår de beløb, som ^{Sagsøger} har udbetalt til enken. Hvis dette er tilfældet, vil vi muligvis anmode Dem om at gøre rede for begrænsningerne.
- ...

C. Juridisk vurdering

Som følge heraf kan det anføres, at sociale forsikringssselskaber som udgangspunkt kan søge regres i henhold til tysk ret.

I henhold til § 116, stk. 1, 1. punktum, i SGB X (den tyske sociallov, i det følgende SGB) overføres forsikredes krav på erstatning, der er baseret på andre lovbestemmelser, til forsikringssselskabet (Sozialversicherungsträger, i det følgende socialforsikringssselskabet) for så vidt, at sidstnævnte har ydet sociale ydelser i henhold til sociallovgivningen. Formålet med

policeregres i henhold til gældende lovgivning er at undgå dobbeltestatning til forsikrede eller til forsikredes efterlevende familiemedlemmer, for hvem afdøde var forsørger, uden at skadevolder afhjælpes. Det er således ikke hensigten, at socialforsikringssselskabets udbetalinger skal være til fordel for skadevolder. Det følger heraf, at socialforsikringssselskabet ikke er berettiget til erstatning for egen skade. Der er således regreskrav under følgende forudsætninger:

I. Socialforsikringssselskabets udbetalinger "som følge af den skadevoldende begivenhed"

Det skal dreje sig om sociale ydelser til skadelidte, der udbetales i henhold til SGB. Udtrykket 'sociale ydelser' defineres i § 11 i SGB I som ydelser, naturalydelse og udbetalinger. Det omfatter ikke krav på erstatning mellem leverandører, men alene ydelser, der udbetales til skadelidte personligt. Som det klart fremgår af § 116, stk. 1, i SGB X, skal den sociale ydelse udbetales "som følge af den skadevoldende begivenhed". Dette er f.eks. ikke tilfældet i relation til pension, som udbetales, fordi man når pensionsalderen under de normale forudsætninger i § 35-36 i SGB VI.

II. Erstatningskrav

Det forudsættes endvidere, at der er et erstatningskrav. Ikke kun krav ved culpaansvar og objektivt ansvar, men også krav i henhold til kontrakt skal tages i betragtning.

I nærværende sag skal dette bekræftes. **Sagsøgte** har erkendt erstatningsansvar som følge af omstændighederne.

III. Tidspunktet for overdragelse af en rettighed

Under følgende forudsætninger er rettigheden baseret på sagens omstændigheder allerede overdraget til socialforsikringssselskabet på ulykkestidspunktet:

- Socialforsikringsforholdet skal eksistere på ulykkestidspunktet.
- Afhængig af omstændighederne omkring den skadevoldende begivenhed må man forvente eventuelle, faktisk og midlertidigt kongruente, ydelser fra socialforsikringssselskabet fremover (konsekvent retspraksis bl.a. dom afsagt af den tyske føderale domstol *Bundesgerichtshof* i det følgende BGH den 2. december 2008 - VI ZR 312/07).

- Socialforsikringssselskabets opfyldelsesforpligtelse skal blive aktuel som følge af den pågældende skadetype (BGH, dom af 24. februar 1983 - VI ZR 243/80).

- Der skal allerede være taget højde for ydelsen i gældende lovgivning for den pågældende skadetype.

Overdragelsen sker uden begrænsninger af nogen art. Den omfatter alle ydelser, der fremover skal leveres af det ansvarlige socialforsikringssselskab. Overdragelsen sker dog på en resolutiv betingelse, fordi socialforsikringssselskabets forpligtelse ophører (konsekvent retspraksis, bl.a. dom afsagt af BHG den 8. december 2008 - VI ZR 318/97). Beløb, der blev udbetalt til skadelidte på trods af rettigheder, der allerede var overdraget eller forligsaftale, der er indgået med denne, får kun virkning i forhold til socialforsikringssselskabet, hvis skadevolder kan påberåbe sig god tro (§ 407, stk. 1, § 412 BGB (den tyske civillovbog, i det følgende BGB)). Der findes ikke godtrosbeskyttelse, hvis skadevolder har kendskab til omstændigheder, der medfører, at skadelidte har tegnet social forsikring (BGH, VersR 1968, 771; VersR 1975, 446; VersR 1990, 1028).

IV. Kongruens/overensstemmelse

Den ydelse, der udbetales af socialforsikringssselskabet, skal tjene som afhjælpning af en skade af samme art, den skal have en indre sammenhæng med tabet. Ydelser, der udbetales af socialforsikringssselskabet, og skadeserstatning skal tjene samme formål, dvs. kompensation for ét og samme tab, som skadelidte har lidt. Generelt foreligger der kongruens/overensstemmelse, hvis socialforsikringssselskabets ydelser og skadeserstatningen kan henføres til samme skadesgruppe. Således f.eks. udgifter til helbredelse, øgede behov, tabt arbejdsfortjeneste, tab af levebrød, begravelsesomkostninger mv.

Med udgangspunkt i ovenstående korte beskrivelse af den juridiske situation, besvares de rejste spørgsmål som følger:

1. De bedes angive, på hvilket retligt grundlag ^{Sagsøger1} har foretaget udbetalinger til enken.

Der kan være mange retlige grundlag for ^{Sagsøger1} udbetaling. Hvis der sker en arbejdsulykke, er ^{Sagsøger} ifølge § 26, stk. 1, nr. 1 i SGB VII forpligtet til at forhindre eller som minimum mindske sundhedsskaden, forhindre en forværrelse af tilstanden og afbøde konsekvenserne af ulykken. Ud over denne lægelige rehabilitering er erhvervsmæssig og social rehabilitering lige så vigtig. Hvis forsikrede har behov for pleje som følge af ulykken el-

ler den arbejdsrelaterede sygdom, betaler ^{Sagsøger} i henhold til § 26, stk. 1, nr. 5 i SGB VII samme ydelser som sygeplejeforsikring. Dette kunne f.eks. gælde for beløb, der er udbetalt fra ulykkestidspunktet og indtil ~~X~~ død.

Hvis forsikrede dør som følge af ulykken eller den arbejdsrelaterede sygdom, betaler ^{Sagsøger} ligeledes pension, begravelseshjælp og eventuelt udgifter til flytning til efterlevende familiemedlemmer, jf. § 64 ff i SGB VII. Disse bestemmelser lyder som følger:

§ 64 Begravelseshjælp og godtgørelse af transportomkostninger

Stk. 1 Forsikredes enke, enkemand, børn, stedbørn, plejebørn, børnebørn, søskende, tidligere ægtefælle og slægtninge i ret opstigende linje er berettigede til begravelseshjælp i en størrelsesorden, der svarer til 1/7 af det referencegrundlag, der var gældende på dødstidspunktet.

Stk. 2 Omkostninger forbundet med transport til begravelsesstedet godtgøres, såfremt dødsfaldet ikke skete på det sted, hvor forsikrede har sin faste bopæl, og såfremt forsikrede befandt sig på dette andet sted af årsager, der er forbundet med den forsikrede aktivitet eller med konsekvenserne af forsikringsbegivenheden.

Stk. 3 Begravelseshjælp og transportomkostninger skal betales til den berettigede, der bærer begravelses- og transportomkostningerne.

Stk. 4 Såfremt ingen er berettiget i henhold til stk. 1, udbetales begravelsesomkostningerne med et beløb, der maksimalt svarer til den begravelseshjælp, der ville være udbetalt i henhold til stk. 1, til den person, der bærer disse omkostninger.

...

2. De bedes angive, hvilken slags ydelser ^{Sagsøger1} udbetaler til enken i henhold til tysk ret. De bedes angive, hvorvidt dette drejer sig om sociale ydelser eller om erstatning for tab af forsørger. De bedes ligeledes angive, hvorvidt ydelserne udbetales som følge af dødsfaldet.

Som allerede anført ovenfor drejer det sig om ydelser, der kan omfatte begravelseshjælp, godtgørelse af transportomkostninger samt forældreløses pension. Vi har ikke uddybende oplysninger om dette. Navnlige har vi ikke eventuelle afgørelser, der er afsagt af ^{Sagsøger1} i vores arkiv, der tydeligt viser de nøjagtige ydelser. Det må således formodes, at dette handler om ydelser af denne type.

Disse er sociale ydelser som nærmere defineret i § 11 i SBG I. I henhold hertil omfattes ydelser, naturalydelser og udbetalinger (sociale ydelser) af de sociale rettigheder som fastsat i den tyske sociallov.

3. De bedes angive, i hvor lang tid og på hvilke betingelser enken er berettiget til ydelser fra ^{Sagsøger1} i henhold til tysk ret.

I henhold til § 72, stk. 2, 1. punktum, i SGB VII begynder udbetalingen af pensioner på den dato, hvor forsikrede dør. I henhold til § 65 i SGB VII modtager enker enkepension, så længe de ikke indgår nyt ægteskab. Den såkaldte "lille enkepension" ophører efter 24 kalendermåneder i henhold til stk. 1, 2. punktum, i SGB VII. Dette svarer til bestemmelsen i den lovpålagte pensionsforsikring. Baggrunden for denne begrænsning er, at efterlevende, der ikke opfylder betingelsen for den "store enkepension", bør være i stand til at klare sig selv efter en overgangsperiode. Hvis enken opfylder betingelserne for den "store enkepension", kan dette gælde for en ubegrænset periode. En enke har ret til en "stor enkepension", så længe enken opfostrer et barn, der er berettiget til forældreløses pension eller passer et barn, der er berettiget til forældreløses pension som følge af fysisk, psykisk eller følelsesmæssigt handicap eller ikke er berettiget, fordi vedkommende er fyldt 28 år, hvis enken eller enkemanden er fyldt 48 år eller så længe enken har nedsat arbejdsevne eller er uarbejdsdygtig eller invalid.

Pensionsudbetalingerne ophører på det tidspunkt, der er fastsat i § 73 i SGB VII. ...

...

4. De bedes angive, om ^{Sagsøger1} udbetalinger kapitaliseres i henhold til tysk ret, og i så fald, hvordan udbetalingerne kapitaliseres.

Som udgangspunkt kapitaliseres ydelser, der udbetales af ^{Sagsøger1} ikke. Der er i hvert tilfælde ingen ret til kapitalisering. Ydelserne kan højst kapitaliseres som led i forligsforhandlinger.

Hvis der skulle udbetales en livslang enkepension, kunne den kapitaliseres som følger:

Hvis der udbetales en enkepension på EUR 500,00 pr. måned, ville beregningen være som følger:

$$\text{EUR } 500,00 \times 12 = \text{EUR } 6.000,00$$

Afhængig af alder og rentesats, der skulle lægges til grund, f.eks. 4%, ville en beregning efterfølgende skulle foretages på basis af dødlighedstabeller. Den kan f.eks. beregnes efter tabel II/15, der fremgår af *Ersatzansprüche bei Personenschaden*, 13. udgave, af Küppersbusch/Höher.

EUR 6.000,00 x 13,418 (hvis vi f.eks. antager, at en kvinde bliver 51 år og afdøde 61 år og rentesatsen er 4%) = EUR 80.508,00.

5. De bedes angive, om det er vigtigt i forhold til enkens ret til ydelser fra ^{Sagsøger1} i henhold til tysk ret, at enken har fået erstatning i henhold til dansk ret for tab af forsørger. De bedes ligeledes angive, om ^{Sagsøger1} kan foretage modregning i eller kræve tilbagebetaling af ydelser, der er betalt til enken.

Efter tysk ret er det ikke afgørende, om enken også har modtaget udbetalinger fra **Forsikring** der har tegnet ansvarsforsikringen. Derudover er der sket en overdragelse af kravet, således at der blev udbetalt sociale ydelser. Med ulykken alene er der således sket en overdragelse af kravet til ^{Sagsøger1} kan derfor selv rejse krav mod **Forsikring** som følge af overdragelse af kravet. Der er således intet juridisk grundlag vedrørende krav på tilbagebetaling fra enken.

Skadevolder, her repræsenteret af **Forsikring** der har tegnet ansvarsforsikringen, er berettiget til at kræve dobbeltbetalinger tilbage fra enken. Ud over de ovenfor beskrevne begrænsninger, er der ingen begrænsninger af nogen art i forhold til skadevolder.

Beløb, der blev udbetalt til skadelidte eller enken på trods af rettigheder, der allerede er overdraget eller forligsaftale, der er indgået med denne, får kun virkning i forhold til socialforsikrings-selskabet, hvis skadevolder kan påberåbe sig god tro (§ 407, stk. 1, § 412 i BGB). Der findes ikke godtrosbeskyttelse, hvis skadevolder har kendskab til omstændigheder, der medfører, at skadelidte tegner socialforsikring (BGH, VersR 1968, 771; VersR 1990, 1028). Det er muligt, at godtrosbeskyttelsen her er givet, fordi det er velkendt, at skadelidte er omfattet af socialsikring i Tyskland. Konsekvenserne af dette var dog ikke kendt i Danmark. Det kan dog efter sagens omstændigheder lægges til grund, at **Forsikring** har foretaget udbetaling til enken på et tidspunkt, hvor ^{Sagsøger} og ^{Sagsøger2} allerede havde fremsat regreskrav over for **Sagsøgte** og **Forsikring** således at der ikke gælder godtrosbeskyttelse ifølge § 407 i BGB.

6. De bedes angive, om der ifølge reglerne for regres er begrænsninger i forhold til skadevolder for så vidt angår de beløb, som ^{Sagsøger1} har udbetalt til enken. I så fald vil vi evt. bede Dem beskrive sådanne begrænsninger.

Inden for rammerne af § 110 i SGB VII kan socialforsikrings-selskaber helt eller delvist give afkald på erstatningskrav efter eget skøn, særligt i betragtning af skyldners økonomiske forhold.

Efter BGH's opfattelse skal denne bestemmelse forstås således, at forsikringsselskabet ikke kun er berettiget, men også forpligtet, til at frafalde erstatningskravet, hvis dette kræves ved udøvet skøn. I vurderingen af, hvorvidt et erstatningskrav skal frafalde, kan den omstændighed, at skadevolder er dækket af en ansvarsforsikring, tages i betragtning. Afhængig af status quo i den pågældende sag kan det først afgøres på et senere tidspunkt, hvorvidt der er en forpligtelse til at frafalde krav på erstatning.

D. Resumé

Grænsefladen mellem erstatningsret og socialret giver betydelige problemer i den praktiske afgørelse af sager. Eftersom tredjepartsbetalinger ofte medfører en lovlig overdragelse af krav, er det i vurderingen af skadeserstatning til skadelidte afgørende at tage eksisterende og fremtidige sociale ydelsers art og størrelse i betragtning for at undgå dobbeltbetalinger.

Dette er, hvad der skete i denne sag"

Ved Retten i Svendborgs kendelse af den 2. januar 2024 (modtaget den 4. januar 2024) blev følgende spørgsmål forelagt Den Europæiske Unions Domstol (EU-domstolen).

"1. Skal artikel 85, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger forstås således, at det er en forudsætning for den forpligtede institutions regreskrav efter bestemmelsen, at der i medlemsstaten, hvor skaden er sket, er hjemmel til den type erstatning eller godtgørelse, som der fremsættes regreskrav for, eller tilsvarende ydelse, som en følge af den hændelse som skadevolder er erstatningsansvarlig for efter skadestedets lov?"

Af dom fra EU-domstolen af den 12. juni 2025 (sag C-7/24) fremgår følgende:

"...

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 85, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1, berigtiget i EUT 2004, L 200, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene **Sagsøger2** (herefter »^{Sagsøger2}«) og **Sagsøger1** (herefter »^{Sagsøger1}«) og på den anden side

, som mandatar for **Sagsøgte** (herefter »^{Sagsøgte} «) og i eget navn, vedrørende et regreskrav for ydelser betalt til enken efter en tysk statsborger, som afgik ved døden som følge af en arbejdsulykke, der indtrådte i Danmark.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 bestemmer:

»Såfremt en person modtager ydelser efter en medlemsstats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet i en anden medlemsstat, gælder følgende regler for den forpligtede institutions eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:

- a) når den forpligtede institution efter den for denne institution gældende lovgivning er indtrådt i de krav, som modtageren har over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende denne indtræden
- b) når den forpligtede institution har et selvstændigt krav over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende dette krav.«

Dansk ret

4 Følgende fremgår af § 1, stk. 1, i erstatningsansvarsloven af 24. august 2018:

»Den, der er erstatningsansvarlig for personskade, skal betale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter og andet tab som følge af skaden, samt en godtgørelse for svie og smerte.«

5 Denne lovs § 13, stk. 1, fastsætter:

»Erstatning for tab af forsørger til ægtefælle eller samlever udgør 30% af den erstatning, som afdøde må antages at ville have opnået ved et fuldstændigt tab af erhvervsevnen [...]. Erstatningen udgør dog mindst 644 000 [danske kroner (DKK) (ca. 83 720 EUR)], medmindre der foreligger særlige omstændigheder.«

6 Den nævnte lovs § 17, stk. 1, bestemmer:

»Ydelser i henhold til den sociale lovgivning, herunder dagpenge, sygehjælp, pension efter den sociale pensionslovgivning og ydelser i henhold til lov om arbejdsskadesikring, som tilkommer en skadelidt eller efterlevende, kan ikke danne grundlag for regreskrav mod den erstatningsansvarlige. [...]«

7 Samme lovs § 26a, stk. 1, fastsætter:

»Den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed forvolder en andens død, kan pålægges at betale en godtgørelse til efterlevende, der havde en særlig nær tilknytning til den afdøde.«

8 Følgende fremgår af § 19, stk. 1, i arbejdsskadesikringsloven af 19. august 2022:

»Har en arbejdsskade medført døden, har den efterladte ægtefælle ret til et overgangsbeløb på 191 000 [DKK (ca. 28 830 EUR)] (2024-niveau), hvis ægteskabet var indgået før arbejdsskadens indtræden og samlivet bestod på tidspunktet for tilskadekomnes død. Beløbet reguleres efter § 25.«

9 Denne lovs § 20, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Den, der er berettiget til overgangsbeløb efter § 19, stk. 1-3, og som ved tilskadekomnes død har mistet en forsørger, eller som ved dødsfaldet på anden måde har fået sine forsørgelsesmæssige forhold forringet, har ret til erstatning herfor. Erstatningen fastsættes under hensyn til forsørgelsens omfang og den efterladdes muligheder for at forsørge sig selv, når alder, helbredstilstand, uddannelse, beskæftigelse samt forsørgerforhold og økonomiske forhold tages i betragtning.«

10 Den nævnte lovs § 77, stk. 1, er sålydende:

»Ydelser i henhold til loven kan ikke danne grundlag for regreskrav mod en skadevolder, der har pådraget sig erstatningspligt over for tilskadekomne eller deres efterladte [...] Tilskadekomnes eller de efterladdes krav mod den erstatningsansvarlige nedsættes, i det omfang der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til de pågældende efter denne lov. [...]«

Tysk ret

- 11 § 46 i Sozialgesetzbuch, Sechstes Buch (VI) - Gesetzliche Rentenversicherung (sjette bog i lov om social sikring - lovbestemt pensionsforsikring, herefter »SGB VI«) fastsætter tildeling af enke- eller enke- mandspension, såfremt den afdøde ægtefælle har været forsikret i den minimumsperiode, der generelt kræves.
- 12 § 116 i Sozialgesetzbuch, Zehntes Buch (X) - Sozialverwaltungsverfahren und Sozialdatenschutz (tiende bog i lov om social sikring - administrative procedurer på det sociale område og beskyttelse af sociale oplysninger, herefter »SGB X«) giver de sociale sikringsinstitutioner ret til at indtræde i de krav, som en modtager eventuelt har mod tredjemand, som er erstatningspligtig for de ydelser, som institutionerne var forpligtet til at tildele som følge af den lidte skade.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 13 Den 15. juli 2015 kom X, der var en tysk statsborger, under arbejde som eksportchauffør for en tysk virksomhed til skade ved en ulykke, som skete, da han bistod med læsning af varer på sin lastbil på en af ^{Sagsøgte} S's forretningsadresser i Danmark. Som følge af sine kvæstelser afgik han kort efter ved døden.
- 14 ^{Sagsøgte} anerkendte at være civilretligt erstatningspligtig i anledning af dødsfaldet. ^{Forsikring}, som er selskabets ansvarsforsikrings selskab, udbetalte efter anmodning fra advokaten for enken efter den afdøde arbejdstager en forsørgertabserstatning til hende, der blev beregnet i henhold til dansk ret.
- 15 I øvrigt udbetalte ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} hvor afdøde var forsikret som tysk arbejdstager, en enkepension til afdødes enke i henhold til SGB VI's § 46.
- 16 Da SGB X' § 116 fastsætter en ret til subrogation i den afdøde arbejdstagers enkes krav mod en erstatningspligtig tredjemand for så vidt angår den således udbetalte pension, fremsatte ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} krav om tilbagebetaling af denne pension over for ^{Sagsøgte} og over for ^{Forsikring}.
- 17 ^{Sagsøgte} og ^{Forsikring} afviste at imødekomme kravene med den begrundelse, at kravet ikke er hjemlet efter dansk ret. For det første svarer retten til enkepension i medfør af tysk lovgivning, som udbetales uafhængigt af dødsårsagen, således ikke til den ret til forsørgertabserstatning, som er fastsat i dansk lovgivning. Da ^{Forsikring} for det andet allerede havde udbetalt denne forsørgertabserstatning til den afdøde arbejdstagers

enke, kunne hun ikke gøre krav på yderligere erstatning i henhold til dansk ret.

- 18 Den 6. og 12. juli 2018 anlagde henholdsvis ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} søgsmål mod ^{Sagsøgte} og ^{Forsikring} ved Retten i Svendborg (Danmark), som er den forelæggende ret, med påstand om, at det fastslås, at disse selskaber skal anerkende at være regrespligtige for de ydelser, der er udbetalt til den afdøde arbejdstagers enke.
- 19 Mens ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} har medgivet, at den forsørgertabserstatning, der blev udbetalt til den afdøde arbejdstagers enke, blev beregnet i overensstemmelse med dansk ret, og at enken ikke kan gøre krav på yderligere erstatning i henhold til dansk ret, er de imidlertid af den opfattelse, at denne godtgørelse ikke blev udbetalt med frigørende virkning, idet ^{Sagsøgte} og ^{Forsikring} ikke var i god tro med hensyn til ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} regreskrav.
- 20 De har i øvrigt gjort gældende, at betingelserne for og omfanget af de krav, som de er indtrådt i, skal fastlægges i overensstemmelse med tysk ret. Selv hvis omfanget af deres krav mod ^{Sagsøgte} og mod ^{Forsikring} skulle fastlægges i henhold til dansk ret, skal artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 fortolkes således, at de sociale ydelser, som de har udbetalt til den afdøde arbejdstagers enke, ikke efter deres karakter skal være identiske eller sammenlignelige med de ydelser, der er fastsat i dansk ret, for at der kan ydes erstatning. Det har således ikke været formålet med bestemmelsen at afskære en forpligtet social sikringsinstitutions krav mod skadevolder på grund af manglende identitet mellem ydelserne, som kan kræves efter henholdsvis lovgivningen i den medlemsstat, hvor den forpligtede sociale sikringsinstitution har hjemsted, og lovgivningen i den medlemsstat, hvor skaden er indtrådt.
- 21 Den forelæggende ret har anført, at hovedsagen indledningsvis rejser spørgsmålet om, hvilken af de omhandlede nationale lovgivninger der bestemmer omfanget af de krav, som en forpligtet social sikringsinstitution er indtrådt i. Dernæst ønsker den forelæggende ret oplyst, om et regreskrav forudsætter, at de sociale ydelser, der kræves tilbagebetalt, efter deres karakter er sammenlignelige med de ydelser, som skadelidte kunne gøre krav på i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor skaden er indtrådt. Endelig ønsker den forelæggende ret oplyst, hvilken betydning der skal tillægges udtrykket »efter deres karakter«, som Højesteret (Danmark) har anvendt i sin praksis på det pågældende område.

- 22 Dansk ret har på udtømmende vis præciseret karakteren af de forskellige erstatningsposter, som en skadelidt eller efterladte til en skadelidt kan rejse krav om som følge af personskade, såsom erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, svie og smerte, varige mén, tab af erhvervsevne, tab af forsørger, overgangsbeløb ved dødsfald samt godtgørelse for tort. De fleste poster er maksimeret til et nærmere fastsat beløb.
- 23 Af arbejdsskadesikringslovens § 77 følger endvidere, at erstatning opgjort efter erstatningsansvarsloven er subsidiaer til den erstatning, som skadelidte eller efterladte kan kræve sig tillagt efter arbejdsskadesikringsloven, og at arbejdsskadeerstatninger ikke kan danne grundlag for regres mod en erstatningsansvarlig skadevolder.
- 24 Hverken erstatningsansvarsloven eller arbejdsskadesikringsloven giver en efterladt ret til enkepension af den karakter og på den måde, der følger af SGB VI. Det er således ikke uden videre muligt at skabe identitet mellem Sagsøger2 og Sagsøger1's krav om erstatning og den eller de tilsvarende erstatningsposter i erstatningsansvarsloven eller arbejdsskadesikringsloven.
- 25 Det er den forelæggende rets opfattelse, at det ikke fremgår klart af Domstolens praksis, om de materielle regler i lovgivningen i den medlemsstat, hvor skaden indtraf, kan begrænse den forpligtede sociale sikringsinstitutions regreskrav, i tilfælde af at de sociale sikringsydelse, der søges erstattet, ikke er identiske eller i hvert fald efter deres karakter ikke er sammenlignelige med det krav, som skadelidte ville kunne kræve erstattet i henhold til disse materielle regler.
- 26 På denne baggrund har Retten i Svendborg besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 85, stk. 1, i [forordning nr. 883/2004] forstås således, at det er en forudsætning for den forpligtede institutions regreskrav efter bestemmelsen, at der i medlemsstaten, hvor skaden er sket, er hjemmel til den type erstatning eller godtgørelse, som der fremsættes regreskrav for, eller tilsvarende ydelse, som en følge af den hændelse som skadevolder er erstatningsansvarlig for efter skadestedets lov?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 27 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 skal fortolkes således, at når en person i henhold til lovgivningen i den medlemsstat,

hvor den pågældende har bopæl, oppebærer en enkepension efter sin ægtefælles død som følge af en arbejdsulykke, der er indtruffet i en anden medlemsstat, og når lovgivningen i den første medlemsstat fastsætter, at den forpligtede institution, som udbetaler pensionen, har ret til at indtræde i kravet mod den tredjemand, der er erstatningspligtig for den skade, der følger af denne arbejdsulykke, er det en betingelse for denne forpligtede institutions regreskrav, at der i den anden medlemsstat findes et retsgrundlag, der gør det muligt at opnå en sådan pension eller en tilsvarende ydelse.

- 28 Artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 har til formål, at en social sikringsinstitution, der har udbetalt sociale sikringsydelse som følge af en skade, der er indtruffet på en anden medlemsstats område, over for den ansvarlige tredjemand skal kunne gennemføre de krav, den har i henhold til den for den gældende lovgivning, enten i form af subrogation eller i form af et direkte søgsmål. Denne ret for de nationale sociale sikringsinstitutioner er et logisk og rimeligt modstykke til, at institutionernes forpligtelser som følge af forordningens bestemmelser er udvidet til at omfatte hele Unionens område (jf. i denne retning dom af 2.6.1994, DAK, C-428/92, EU:C: 1994:222, præmis 16).
- 29 Bestemmelsen er således en lovkonfliktregel, ifølge hvilken en national domstol i en sag, hvorunder et erstatningskrav gøres gældende mod skadevolderen, skal anvende lovgivningen i den medlemsstat, hvor den forpligtede institution har hjemsted, ikke alene med henblik på afgørelsen af, om institutionen lovligt er indtrådt i skadelidtes eller dennes efterlades krav, men også med henblik på fastlæggelsen af karakteren og omfanget af de fordringer, som den forpligtede institution er indtrådt i (jf. i denne retning dom af 21.9.1999, Kordel m.fl., C- 397/96, EU:C: 1999:432, præmis 22).
- 30 Hvis den nationale domstol anvendte lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område skaden er indtrådt, med henblik på fastlæggelsen af omfanget af den forpligtede institutions krav, ville den således kunne foranlediges til helt eller delvis at fratage artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 dens effektive virkning. Dette ville navnlig være tilfældet, såfremt retten til indtræden eller det selvstændige krav i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område skaden er indtrådt, ikke omfattede visse typer fordringer, som den forpligtede institution på grundlag af indtræden eller som et selvstændigt krav kan gøre gældende i den medlemsstat, hvor den har hjemsted (jf. i denne retning dom af 2.6.1994, DAK, C-428/92, EU:C: 1994:222, præmis 19).

- 31 Heraf følger, at bestemmelser som erstatningsansvarslovens § 17, stk. 1, der vedrører danske sociale sikringsinstitutioners regreskrav mod en tredjemand, der er erstatningsansvarlig for en skade, som har ført til udbetaling af sociale sikringsydelser, ikke kan finde anvendelse ved fastlæggelsen af, om og i hvilket omfang en forpligtet institution i en anden medlemsstat end Kongeriget Danmark har et krav mod den person, der er ansvarlig for en skade, som er indtrådt på dansk område, hvor de pågældende bestemmelser er gældende. Sådanne bestemmelser udelukker således ikke regres fra en forpligtet institution i en anden medlemsstat end den, hvor bestemmelserne er gældende (jf. i denne retning dom af 2.6.1994, DAK, C-428/92, EU:C:1994:222, præmis 22).
- 32 Artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 833/2014 skal imidlertid alene sikre, at den forpligtede institutions eventuelle krav i henhold til den for den gældende lovgivning anerkendes af de andre medlemsstater. Bestemmelsen har ikke til formål at ændre de regler, der finder anvendelse ved afgørelsen af, om og i hvilket omfang skadevolderen har pådraget sig et erstatningsansvar uden for kontraktforhold. Spørgsmålet om tredjemands erstatningsansvar er fortsat undergivet de materielle regler, som normalt skal anvendes af den nationale domstol, ved hvilken skadelidte eller dennes efterladte har anlagt sag, hvilket principielt vil sige lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område skaden er indtruffet (jf. i denne retning dom af 21.9.1999, Kordel m.fl., C-397/96, EU:C:1999:432, præmis 15).
- 33 Heraf følger, at de krav, som skadelidte eller dennes efterladte har mod skadevolderen, og betingelserne for at anlægge erstatningssøgsmål ved domstolene i den medlemsstat, på hvis område skaden indtrådte, fastlægges efter denne stats lovgivning, herunder de relevante internationalprivatretnlige regler (jf. i denne retning dom af 21.9.1999, Kordel m.fl., C-397/96, EU:C:1999:432, præmis 16).
- 34 Den forpligtede institution kan kun indtræde i de således fastlagte krav. En sådan indtræden kan således ikke medføre, at ydelsesmodtageren får yderligere krav mod en tredjemand (jf. i denne retning dom af 21.9.1999, Kordel m.fl., C-397/96, EU:C:1999:432, præmis 17).
- 35 Retten til indtræden omfatter desuden alene sådanne af de erstatningskrav, som tilkommer skadelidte eller dennes arvinger efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område skaden er indtrådt, som svarer til de af den forpligtede institution udbetalte ydelser og ikke erstatningskrav for ikke-økonomisk skade eller for tab af per-

sonlig karakter (dom af 16.2.1977, Topfer m.fl., 72/76, EU:C: 1977:27, præmis 19).

- 36 I det foreliggende tilfælde følger det i første række af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 28-35, at spørgsmålet om, hvorvidt og i hvilket omfang ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} i henhold til SGB X' § 116 kan indtræde i den afdøde arbejdstagers enkes krav på grundlag af de ydelser, som disse selskaber har udbetalt til enken i henhold til SGB VI's § 46, afgøres efter tysk ret, og at erstatningsansvarslovens § 17, stk. 1, i modsætning til hvad ^{Sagsøgte} og ^{Forsikring} har gjort gældende, ikke kan være til hinder for ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} regreskrav, der hviler på disse krav, hvori disse selskaber er indtrådt.
- 37 I anden række kan denne subrogation derimod hverken skabe yderligere krav for enken efter den afdøde arbejdstager eller for ^{Sagsøger2} eller ^{Sagsøger1} i forhold til krav, som enken er tillagt ved dansk ret.
- 38 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, anerkender dansk ret i denne henseende ikke en ret til enkepension som den, der er indført ved tysk ret. Derimod bestemmer dansk ret indledningsvis i erstatningsansvarslovens § 13, stk. 1, og i arbejdsskadesikringslovens § 20, at den efterlevende ægtefælle har krav på en forsørgertabserstatning, som ^{Forsikring} allerede har udbetalt til den afdøde arbejdstagers enke. Dernæst fastsætter erstatningsansvarsloven § 26a, stk. 1, en godtgørelse til efterlevende, der havde en særlig nær tilknytning til den afdøde. Endelig bestemmer arbejdsskadesikringslovens § 19, stk. 1, at der på visse betingelser ydes en overgangsgodtgørelse til den efterlevende ægtefælle.
- 39 Det bemærkes for det første, at det ikke fremgår klart af forelæggelsesafgørelsen, om den afdøde arbejdstagers enke i det foreliggende tilfælde havde krav på godtgørelse for svie og smerte, og om hun fik udbetalt en sådan af ^{Forsikring}. Selv om den forelæggende ret i denne afgørelse har anført, at den ulykke, der ligger til grund for hovedsagen, ifølge Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i Danmark ikke gav enken ret til ydelser i henhold til arbejdsskadesikringsloven, såsom overgangsgodtgørelsen og forsørgertabserstatningen, der er fastsat i henholdsvis denne lovs § 19, stk. 1, og § 20, fremgår det ikke heraf, at denne vurdering er endelig, og at den derfor udelukker, at disse godtgørelser er relevante for tvisten i hovedsagen.
- 40 For så vidt som ^{Forsikring} allerede har udbetalt en eller i givet fald flere af disse godtgørelser til den afdøde arbejdstagers enke, påhviler det for det andet alene den forelæggende ret at afgøre, om sådanne udbeta-

linger i henhold til gældende national ret har haft frigørende virkning for ^{Sagsøgte} og ^{Forsikring} med hensyn til de regreskrav, som ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} har fremsat i forbindelse med deres søgsmål.

- 41 Hvad i tredje række angår spørgsmålet om, hvorvidt den forsørgertabserstatning, der er fastsat i dansk ret, og som ^{Forsikring} har udbetalt til den afdøde arbejdstagers enke, i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 35, svarer til den enkepension, der udbetales af ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} bemærkes, at forordning nr. 883/2004 ikke indfører en fælles socialsikringsordning, og at det i mangel af harmonisering på EU-plan på dette område tilkommer hver enkelt medlemsstat i sin lovgivning at fastsætte bl.a. de betingelser, som giver ret til sociale ydelser (jf. i denne retning dom af 11.4.2024, Sozialministeriumservice, C-116/23, EU:C:2024:292, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 Som den tjekkiske regering og Europa-Kommissionen med rette har gjort gældende, kan de ydelser, der udbetales efter en udløsende begivenhed, såsom en arbejdsulykke, følgelig variere betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, og for strenge krav med hensyn til den krævede overensstemmelse mellem de ydelser, der er fastsat i de forskellige omhandlede medlemsstats lovgivning, risikerer at fratage artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 dens effektive virkning.
- 43 Det må derfor fastslås, at den ret til subrogation, der er fastsat i en medlemsstats lovgivning for en ydelse, der udbetales i henhold til denne samme lovgivning som omhandlet i artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, kan udstrækkes til at omfatte en ydelse, der er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område er indtruffet de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for en udløsende begivenhed, såsom en arbejdsulykke, når begge disse ydelser er tilstrækkeligt sammenlignelige med hensyn til deres respektive genstand og formål.
- 44 I det foreliggende tilfælde fremgår det, at den danske og den tyske ydelse tildeles som følge af familieforsørgerens død, og begge har til formål at kompensere nære efterladte for bl.a. tabt fortjeneste, som følge af at afdødes indkomst er bortfaldet.
- 45 Ifølge den forelæggende ret fastsætter arbejdsskadesikringslovens § 77, stk. 1, desuden bl.a., at de krav, som de efterladte efter den tilskadedkomne har mod den erstatningsansvarlige, nedsættes, i det omfang der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til de pågældende efter denne lov. Heraf følger, at genstanden for og formålet med for-

sørgertabserstatning i henhold til dansk lovgivning kan anses for at svare til de sociale ydelser, der udbetales i henhold til denne lovgivning som følge af en arbejdsulykke.

- 46 Under disse omstændigheder må det fastslås, at med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse er de to i hovedsagen omhandlede ydelser med hensyn til deres genstand og formål tilstrækkeligt sammenlignelige til, at den ret til subrogation, der er fastsat i SGB X' § 116 og omhandlet i artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, kan udstrækkes til at omfatte sørgertabserstatning inden for de grænser, der er fastsat i dansk lovgivning.
- 47 Hvad i fjerde række angår den overgangsgodtgørelse, der er fastsat i dansk ret, og godtgørelsen for svie og smerte, som har været genstand for drøftelser mellem parterne i retsmødet for Domstolen, er det tilstrækkeligt at bemærke for det første, at de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, ikke indeholder de elementer, der er nødvendige for, at Domstolen kan give den forelæggende ret hensigtsmæssige oplysninger om, hvorvidt genstanden for og formålet med overgangsgodtgørelsen er tilstrækkeligt sammenlignelige med genstanden for og formålet med de ydelser, som ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1} udbetaler til den afdøde arbejdstagers enke. For det andet følger det af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 35, at genstanden for og formålene med en godtgørelse, der tilsigter at yde erstatning for svie og smerte, ikke kan anses for at være tilstrækkeligt sammenlignelige med formålet med den enkepension, der i det foreliggende tilfælde udbetales af ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1}.
- 48 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 skal fortolkes således, at når en person i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, oppebærer en enkepension efter sin ægtefælles død som følge af en arbejdsulykke, der er indtruffet på en anden medlemsstats område, og når lovgivningen i den første medlemsstat fastsætter, at den forpligtede institution, som udbetaler pensionen, har ret til at indtræde i kravet mod den tredjemand, der er erstatningspligtig for den skade, der følger af denne arbejdsulykke, er det ikke en betingelse for denne forpligtede institutions regreskrav, at der i den anden medlemsstat findes et retsgrundlag, der gør det muligt at opnå en sådan pension eller en tilsvarende ydelse, idet det er tilstrækkeligt, at de ydelser, der er fastsat som følge af en udløsende begivenhed, såsom en arbejdsulykke, i henhold til de berørte medlemsstaters lovgivninger er tilstrækkeligt sammenlignelige med hensyn til deres respektive gen-

stand og formål til, at den ret til subrogation, der er fastsat i den første medlemsstats lovgivning, og som er omhandlet i denne artikel 85, stk. 1, kan udstrækkes til at omfatte den ydelse, der er fastsat i den anden medlemsstat.

Sagsomkostninger

- 49 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Niende Afdeling) for ret:

Artikel 85, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger

skal fortolkes således, at når en person i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, oppebærer en enkepension efter sin ægtefælles død som følge af en arbejdsulykke, der er indtruffet på en anden medlemsstats område, og når lovgivningen i den første medlemsstat fastsætter, at den forpligtede institution, som udbetaler pensionen, har ret til at indtræde i kravet mod den tredjemand, der er erstatningspligtig for den skade, der følger af denne arbejdsulykke, er det ikke en betingelse for denne forpligtede institutions regreskrav, at der i den anden medlemsstat findes et retsgrundlag, der gør det muligt at opnå en sådan pension eller en tilsvarende ydelse, idet det er tilstrækkeligt, at de ydelser, der er fastsat som følge af en udløsende begivenhed, såsom en arbejdsulykke, i henhold til de berørte medlemsstaters lovgivninger er tilstrækkeligt sammenlignelige med hensyn til deres respektive genstand og formål til, at den ret til subrogation, der er fastsat i den første medlemsstats lovgivning, og som er omhandlet i denne artikel 85, stk. 1, kan udstrækkes til at omfatte den ydelse, der er fastsat i den anden medlemsstat."

Parternes synspunkter

Sagsøger1 og Sagsøger2
ment anført:

har i deres påstandsdokument

"Anbringender

Det gøres gældende, at sagsøgte er erstatningsansvarlig i anledning af dødsulykken den 15. juli 2015, hvorved X omkom.

Ulykkens nærmere omstændigheder er omtalt i ekstrakten, side 207 ff. samt side 260 ff., hvoraf følger, at ulykken skete i Danmark, og at skadevolder er en dansk indregistreret virksomhed, **Sagsøgte**

er endvidere blevet sigtet i sagen for overtrædelse af arbejdsmiljøloven og har modtaget et bødeforlæg på 120.000 kr. i anledning af X dødsfald, jf. ekstrakten, side 271-274. Sagsøgte har endvidere meddelt, at erstatningspligten overfor X enke, jf. ekstrakten side 105, 3. afsnit, og side 174, 4. afsnit.

Det følger af afgørelse af 18. december 2015 fra AES, jf. ekstrakten, side 219 ff., at X enke ikke var eller er berettiget til (forsørgertabs)erstatning efter arbejdsskadesikringsloven. Endvidere følger det af afgørelsen, jf. ekstrakten, side 219 nederst, at krav på (forsørgertabs)erstatning skal vurderes efter tyske regler, fordi X "... var ansat i en tysk virksomhed til arbejde som chauffør i international transport. Som følger heraf var X socialsikret i Tyskland", jf. artikel 13 i EU-forordning 883/2004.

X enke, K rejste herefter krav om erstatning overfor sagsøgerne, der som følge af dødsfaldet har udbetalt erstatning i medfør af tysk lovgivning (Sozialgesetzbuch) til K. Det følger af Sozialgesetzbuch § 116, jf. ekstrakten, side 255 ff., at sagsøgerne herefter har ret til regres for de foretagne udbetalinger af sociale sikringsydelse overfor den ansvarlige skadevolder under de betingelser, der følger af Rådets Forordning nr. 883/2004, artikel 85, stk. 1, litra a.

Det netop anførte om adgangen for sagsøgerne til at gøre regres for de foretagne udbetalinger af sociale sikringsydelse efter tysk ret overfor sagsøgte understøttes desuden af advokatfirmaet ^{Advokat} Kölns besvarelse af en række spørgsmål i den erklæring, der er indhentet under sagsforberedelsen, og som er i ekstrakten på side 292-318. Fra ^{Advokat} Kölns besvarelser kan sammenfattes som følger:

Sagsøger1 har efter X dødsfald udbetalt ydelser til afdødes enke "... i henhold til den tyske socialsikringslovgivning", idet "... X var dækket af socialforsikring i Tyskland", jf. besvarelsen, side 3 (ekstrakten, side 294/308). De ydelser, der er kommet til udbetaling, er sociale ydelser, som er kommet til udbetaling til enken efter X dødsfald som følge af en skadevoldende begivenhed, og ydelserne kan omfatte Begravelsesudgifter.

velshjælp, godtgørelse af transportomkostninger til begravelsesstedet samt enkepension, jf. besvarelsen af spørgsmål 1-2 (ekstrakten, side 297-299/311-314).

Ydermere fremgår det af besvarelsen af spørgsmål 1 (ekstrakten, side 297/311), at **Sagsøger1** var/er forpligtet til at udbetale de sociale sikringsydelse, eftersom den skadevoldende begivenhed var en arbejdsulykke.

Endvidere følger det af besvarelsen fra ^{Advokat} Köln, at **Sagsøger1** ifølge tysk ret er indtrådt enkens krav på erstatning i forhold til den ansvarlige skadevolder, dvs. sagsøgte, allerede da arbejdsulykken indtrådte. Af besvarelsen af spørgsmål 5 (ekstrakten, side 302-303/316-317) fremgår det således, at med "... ulykken alene er der således sket en overdragelse af kravet til ^{Sagsøger1} kan derfor selv rejse krav mod **Forsikring** som følge af overdragelse af kravet".

Sagsøgte nyder ifølge tysk ret derudover ingen beskyttelse imod ^{Sagsøger} krav i denne sag som følge af god tro eller på andet grundlag, jf. besvarelsen af spørgsmål 5 (ekstrakten side 303/317):

For det første har **Sagsøger1** ingen ret til at kræve tilbagebetaling fra enken som følge af, at hun har fået udbetalt forsørgertabserstatning fra sagsøgte, hvorimod sagsøgte "... er berettiget til at kræve dobbeltbetalinger tilbage fra enken".

Før det andet har "... **Forsikring** ... foretaget udbetaling til enken på et tidspunkt, hvor ^{Sagsøger} og ^{Sagsøger2} allerede havde fremsat regreskrav over for ^{Sagsøgte} og **Forsikring** således at der ikke gælder godstrosbeskyttelse".

Om udbetalingerne til **K** fra sagsøgte henvises der til ekstrakten, side 223-232 (og navnlig side 231-232), idet det bemærkes, at sagsøgte på tidspunktet for udbetalingerne til **K** udmærket var bekendt med sagsøgernes regreskrav, herunder at sagsøgerne var indtrådt i **K** retsstilling i forhold til sagsøgte, og hvad der dannede grundlag for regreskravene, jf. ekstrakten, side 222 og side 278.

Det kan I øvrigt lægges til grund, at sagsøgte (først) efter fremkomsten af erklæringen fra ^{Advokat} Köln, jf. processkrift A, jf. ekstrakten, side 118, har erklæret sig enig i,

- i) at **Sagsøger1** principielt har regresret over for en ansvarlig skadevolder for de udbetalte socialsikringsydelse via subrogation,

- ii) at regresretten efter tysk ret består, selv om skadevolder har betalt enkens erstatningskrav fuldt ud,
- iii) at der ikke er nogen regresret for **Sagsøger1** i forhold til enken i anledning af dobbeltbetalinger, og
- iv) at sagsøgte ikke nyder nogen godtros beskyttelse i henhold til tysk ret i anledning af udbetalingerne til enken, "*... da man var bekendt med kravene fra **Sagsøger1** og **Sagsøger2** da udbetaling af forsørgertabserstatning til enken fandt sted*".

Dansk ret er helt på linje hermed. Det er således uantageligt, at en ansvarlig skadevolder kan afvise et i øvrigt fuldt ud berettiget regreskrav fra en social sikringsinstitution i medfør af forordning nr. 883/2004 med henvisning til, at skadevolder med kendskab til regreskravets eksistens har betalt direkte til skadelidte, jf. U2022.1033H modsætningsvist.

Det anerkendes fra sagsøgernes side, at reglerne om *lex loci delicti* samt praksis fra EU-Domstolen samt dansk retspraksis fører til, at opgørelsen af sagsøgernes regreskrav ikke kan overstige det krav, som skadelidte selv kunne have gjort gældende overfor den ansvarlige skadevolder efter dansk ret, bl.a. idet **X** dødsfald indtrådte i Danmark, og idet dødsfaldet skyldes en herboende ansvarlig skadevolder.

I tilslutning hertil gøres det gældende, at der i øvrigt tale om, at regreskravene fra sagsøgerne er af en sådan karakter, at sagsøgte er forpligtet til at imødekomme og betale kravene. Det gøres hertil gældende, at kravene er opstået som følge af en skadevoldende ulykke overgået under hans arbejde, og at kravene modsvarer de krav, som **K** selv har opgjort og fået erstattet af sagsøgte i form af overgangsbeløb og forsørgertabserstatning efter dansk ret, jf. ekstrakten, side 231 og 232.

Med EU-Domstolens afgørelse af 12. juni 2025 i sag C-7/24, jf. ekstrakten, side 312 ff., er det fastslået, at de sociale sikringsydelse, som der søges regres for, blot skal være tilstrækkeligt sammenlignelige med hensyn til deres respektive genstand og formål i forhold til de erstatningsydelse, som skadelidte selv ville kunne kræve betalt af den ansvarlige skadevolder, for at regressen kan gennemføres.

Som også anført af EU-Domstolen (præmis 46), jf. ekstrakten, side 330, er der i den konkrete sag en sådan sammenlignelighed til stede i henseende til de respektive ydelse og erstatningsposter, for så vidt angår deres genstand og formål, at sagsøgers regreskrav er berettiget, jf. i øvrigt EU-Domstolens præmis (48), jf. ekstrakten, side 330, samt konklusionen i dommen, jf. ekstrakten, side 331.

Det gøres i tilknytning hertil gældende, at sagsøgte er erstatningsansvarlig i anledning af **X** dødsfald og har anerkendt erstatningspligten i anledning af deraf, at sagsøgerne i medfør af tysk ret er indtrådt i **K** krav på erstatning som følge af dødsfaldet og i henhold til dansk ret overfor sagsøgte, og at sagsøgte ikke har betalt eller kunnet betale forsørgertabserstatning m.m. til **K** med frigørende virkning i forhold til sagsøgernes krav på regres på grundlag af de sociale sikringsydelse udbetalt af sagsøgerne til **K** i anledning af arbejdsulykken, idet sagsøgte var fuldt ud bekendt med sagsøgernes regreskrav, og hvad der dannede grundlag for kravene.

Endvidere kan sagsøgernes regreskrav også beløbsmæssigt rummes inden for det krav på erstatning, som enken efter afdøde måtte have krav på i forhold til sagsøgte som følge af ulykken den 15. juli 2015.

Hvad nærmere angår regreskravenes opgørelse, henvises der til ekstrakten, side 218, 254 (^{Sagsøger} krav) og 289-290 (Sagsøger2 krav). Samlet set beløber kravene sig til EUR 63.544,19 + EUR 5.780,53 = EUR 69.324,72, der omregnet efter vekselkurs 7,45 (kursen på tidspunktet for sagsanlæg) til modsvare 516.469,16 kr.

Sagsøgte har til **X** enke, **K** betalt 156.500 kr., if. ekstrakten, side 231, og 475.320 kr., jf. ekstrakten, side 232, svarende til i alt 631.800 kr.

I henseende til sagsøgernes påstande om forrentning af de opgjorte regreskrav, følger det af det regelsæt, der gælder for skadelidtes krav på erstatning, nemlig erstatningsansvarsloven, at forrentning af kravet sker 1 måned efter, at skadevolder "... har været i stand til at indhente de oplysninger, der er fornødne til bedømmelse af erstatningens størrelse", jf. erstatningsansvarslovens § 16, stk. 2, jf. stk. Det gøres hertil gældende, at sagsøgerne er indtrådt i **K** krav på erstatning overfor sagsøgte, og at det i hvert fald ved sagsanlæggene var klart for sagsøgte, hvorledes regreskravenes størrelse skulle vurderes. Der henvises derudover til rentelovens § 3, stk. 4.

Sagsomkostninger

Ved udmåling af sagsomkostninger gør sagsøgerne gældende, at disse skal fastsættes betydeligt over de for sagen ellers relevante og gældende økonomiske intervaller for civile proceduresager. Der henvises her til, at sagen har været endog særdeles kompliceret, langstrakt og omfattende, for så vidt angår processkrifter m.m., og at den har involveret 3 parter.

Sagen har været forsøgt henvist til Retten på Frederiksberg og Østre Landsret. Derudover har der været udvekslet et meget betydeligt antal processkrifter og afholdt talrige forberedende retsmøder, hvortil kommer, at sagen har angået komplekse juridiske spørgsmål, som har nødvendiggjort indhentelse af sagkyndig erklæring om tysk ret fra ^{Advokat} Köln, herunder formulering af spørgsmål i samme anledning.

Dertil kommer, at sagen har været forelagt EU-Domstolen, og at der har været betydeligt merarbejde forbundet med udarbejdelse af udkast til forelæggelseskendelse, som de sagsøgte (navnlig **Sagsøger2** i alt væsentligt har stået for. Endvidere involverede forelæggelsen af sagen for EU-Domstolen mundtlig hovedforhandling med fysisk fremmøde for EU-Domstolen i Luxembourg.”

Forsikring som mandatar for **Sagsøgte** har i sit påstandsdokument anført:

”C ANBRINGENDER

Retten skal tage stilling til, hvorvidt **Forsikring** er regrespligtig over for ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} for ydelser udbetalt som følge af arbejdsulykken den 15. juli 2015.

Ved denne vurdering skal der sondres mellem i) den blotte eksistens af institutionens ret til at kræve dækkede ydelser i skadelidtes eller dennes successorers sted, ii) omfanget af de krav, der er blevet overdraget af skadelidte eller andre personer til institutionen og iii) omfanget af kravet på skadeserstatning i form af et regreskrav.

Parterne er enige om, at spørgsmålet om, hvorvidt ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} er berettigede til at kræve ydelser på vegne af skadelidte, samt omfanget af de overdragne krav, afgøres efter tysk ret.

Stridsspørgsmålet er derimod, om omfanget af ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} krav på skadeserstatning i form af et regreskrav begrænses af dansk ret. Dette giver anledning til to tvistepunkter:

For det første, om dansk ret finder anvendelse ved fastlæggelse af skadeserstatningens omfang, dvs. om regreskravet er kvantitativt begrænset af dansk ret.

For det andet, om de sociale ydelser, der danner grundlag for regreskravet, skal være sammenlignelige med de ydelser, som skadelidte ville

kunne kræve efter dansk ret, dvs. om regreskravet er kvalitativt begrænset af dansk ret.

Forsikring gør gældende, at begge spørgsmål skal besvares bekræftende, hvorved ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} regreskrav er underlagt en dobbelt begrænsning: Dels er kravene beløbsmæssigt begrænset til, hvad skadelidte ville være berettiget til efter dansk ret (afsnit C1), dels kan der alene søges regres for ydelser, der er sammenlignelige med de ydelser, som skadelidte ville være berettiget til efter dansk ret (afsnit C2).

1 Regreskravene er kvantitativt begrænset af dansk ret

Det gøres gældende, at ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} regreskrav i den foreliggende sag er beløbsmæssigt begrænset til de erstatningsposter, som efter dansk ret tilkommer skadelidte. Regreskravene er således kvantitativt begrænset af dansk ret.

Forsikring har konkret udbetalt forsørgertabserstatning på i alt DKK 475.320 efter erstatningsansvarslovens § 13, overgangsbeløb på i alt DKK 156.500 efter erstatningsansvarslovens § 14 a samt godtgørelse på i alt DKK 50.000 efter erstatningsansvarslovens § 26 a.

Parterne er enige om, at de erstatningsposter, som **Forsikring** har opgjort og udbetalt til enken, er i overensstemmelse med de danske erstatningsregler, og at enken derfor ikke har yderligere krav efter dansk ret.

Efter EU-Domstolens faste praksis er en social sikringsinstitutions regreskrav undergivet de materielle regler, som normalt skal anvendes af den nationale domstol, ved hvilken skadelidte eller dennes efterladte har anlagt sag, hvilket som det klare udgangspunkt vil sige lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område skaden er indtruffet; her dansk ret.

EU-Domstolens fortolkning af artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 er fulgt konsekvent i dansk retspraksis. Højesteret udtalte således følgende om bestemmelsens rækkevidde i dom af 8. december 2021 (U 2022.1033 H), jf. sagsøgte materialesamling side 54 (herefter "**M side**"):

"Bestemmelsen skal som anført i Højesterets kendelse af 5. februar 1999 (UfR 1999.773) om den tilsvarende bestemmelse i artikel 93, stk. 1, i dagældende forordning nr. 1408/71 forstås således, at den alene vedrører institutionens ret til regres mod skadevolder, og at institutionens krav ikke kan overstige det krav, som skadelidte kunne gøre gældende mod skadevolder efter reglerne i den lov, som finder anvendelse på forholdet mellem skadelidte og skadevolder." (understregning tilføjet)

I overensstemmelse med denne faste praksis fastslog EU-Domstolen i sag C-7/24, **Sagsøger2** og **Sagsøger1** at tredjemands erstatningsansvar skal fastlægges efter de materielle regler i dansk ret, og at de social sikringsinstitutioners indtræden ikke medfører, at der opnås yderligere krav mod **Forsikring**

Retten til indtræden i henhold til artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 omfatter derfor alene de erstatningskrav, som tilkommer skadelidte efter dansk ret. Regreskravene kan dermed ikke overstige de krav, som efter dansk ret tilkommer enken, og som **Forsikring** allerede har udbetalt.

2 Regreskravene er kvalitativt begrænset af dansk ret

Forsikring gør gældende, at ^{Sagsøger1} og **Sagsøger2** regreskrav desuden er kvalitativt begrænset til ydelser, hvis indhold er sammenlignelige med de ydelser, som skadelidte ville være berettiget til efter dansk ret.

Kravet om indholdsmæssig sammenlignelighed indebærer, at der må foretages en vurdering af sammenfaldet mellem ydelseernes genstand og formål. Som fastslået af Højesteret i U 2022.1033 H skal kravenes karakter således fastlægges. Dette indebærer, at vurderingen af ydelseernes sammenlignelighed ikke kan begrænses til formålet, men at der må foretages en konkret vurdering på baggrund af alle de karakteristiske træk.

Forsikring gør i den forbindelse gældende, at ^{Sagsøger1} overfortolker EU-Domstolens dom, når det anføres, at denne kan tages til indtægt for, at "[...] *der i den konkrete sag [er] en sådan sammenlignelighed til stede i henseende til de respektive ydelser og erstatningsposter, for så vidt angår deres genstand og formål, at sagsøgers regreskrav er berettiget.*" (jf. ^{Sagsøger1} sammenfattende processkrift, s. 4, E side 148). Dommen kan ikke tages til indtægt for en sådan generel konstatering, men forudsætter, at der foretages en konkret vurdering af sammenligneligheden mellem de udbetalte sociale ydelser og de erstatningsposter, som er udbetalt i henhold til dansk ret.

Forsikring anerkender i den forbindelse, at enkepensionen og forsørgertabserstatningen er sammenlignelige ydelser (afsnit C2.1). Derimod fastholdes, at enkepensionen ikke er tilstrækkeligt sammenlignelig med det udbetalte overgangsbetrag efter erstatningsansvarslovens § 14 a (afsnit C2.2) eller den udbetalte godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a (afsnit C2.3).

2.1 Der anerkendes, at forsørgertabserstatningen og enkepensionen er sammenlignelige ydelser

Det anerkendes, at enkepensionen og forsørgertabserstatningen er sammenlignelige ydelser, hvilket indebærer, at ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} kan søge regres for et beløb svarende til den udbetalte forsørgertabserstatning.

På denne baggrund har **Forsikring** den 12. september 2025 fremsat et forligstilbud lydende på betaling af DKK 475.320 med tillæg af renter fra udbetalingstidspunktet samt sagsomkostninger som fastsat af retten. Forligstilbuddet fremlægges som **bilag H**.

På trods af ovenstående har det imidlertid ikke være muligt at finde en forligsmæssig løsning.

2.2 Overgangsbeløbets genstand og formål adskiller sig fra enkepensionens

Det fastholdes, at enkepensionen ikke er tilstrækkeligt sammenlignelig med det udbetalte overgangsbeløb efter erstatningsansvarslovens § 14 a.

Bevisbyrden for at påvise den nødvendige sammenlignelighed mellem ydelserne påhviler ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2}. Denne bevisbyrde er ikke løftet. Hverken ^{Sagsøger1} eller ^{Sagsøger2} har redegjort for de udbetalte ydelsers karakteristika, herunder hvilke ydelser der konkret er udbetalt, og i hvilket omfang disse efter deres genstand og formål er sammenlignelige med de udbetalte ydelser efter dansk ret.

Tværtimod anføres det på side 2 i ^{Sagsøger1} sammenfattende processkrift (E side 146), at "[d]e ydelser, der er kommet til udbetaling, er sociale ydelser, som er kommet til udbetaling til enken efter **X** dødsfald som følge af en skadevoldende begivenhed, og ydelserne kan omfatte begravelseshjælp, godtgørelse af transportomkostninger til begravelsesstedet samt enkepension", uden nærmere præcisering af, hvilke ydelser der faktisk er udbetalt, eller redegørelse for deres karakteristiske træk i forhold til de ydelser, der er udbetalt i medfør af dansk ret.

Forsikring gør i den forbindelse gældende, at der er væsentlige forskelle mellem genstanden og formålet med enkepensionen og det udbetalte overgangsbeløb efter erstatningsansvarslovens § 14 a.

Overgangsbeløbet er en standardiseret kompensation for udgifter, der sædvanligvis er forbundet med en ægtefælles eller samlevers død, herunder bl.a. flytteudgifter, udgifter til bistand i hjemmet og begravelsesudgifter, og er uafhængig af en eventuel udbetalt forsørgertabserstatning.

Overgangsbeløbet har således ikke til hensigt at erstatte det forsørgertab, den efterladte har lidt, men derimod at kompensere for de udgifter, som dødsfaldet har forårsaget. Dette er også årsagen til, at overgangsbeløbet kan tilkendes en anden efterladt person, såfremt den afdøde ikke efterlader sig en ægtefælle eller samlever.

Til forskel herfra tilsigter enkepensionen netop at kompensere den efterladte for et varigt indtægtstab som følge af den afdøde ægtefælles bortfald.

Ydelserne adskiller sig derfor væsentligt med hensyn til deres genstand og formål. ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} kan derfor ikke søge regres i det udbetalte overgangsbeløb efter erstatningsansvarslovens § 14 a.

2.3 Godtgørelse for ikke-økonomisk skade er ikke sammenlignelig med enkepensionen

Forsikring fastholder desuden, at den udbetalte godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a adskiller sig grundlæggende fra enkepensionen. ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} kan derfor ikke søge regres i den udbetalte godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Anvendelsesområdet for godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a er begrænset til tilfælde, hvor dødsfaldet er sket under sådanne kvalificerende omstændigheder, at der må antages at være tale om en særlig følelsesmæssig belastning eller krænkelse af de efterladte. Der er således tale om godtgørelse for ikke-økonomisk skade, der til forskel fra erstatningerne for økonomiske tab (forsørgertab, overgangsbeløb og begravelsesudgifter) ikke gives til de efterladte ved ethvert dødsfald, der berettiger til erstatning.

EU-Domstolen udtalte i sag C-7/24, **Sagsøger2** og **Sagsøger1** præmis 47 (M side 123), konkret at "*genstanden for og formålene med en godtgørelse, der tilsigter at yde erstatning for svie og smerte, ikke kan anses for at være tilstrækkeligt sammenlignelige med formålet med den enkepension, der i det foreliggende tilfælde udbetales af ^{Sagsøger2} og ^{Sagsøger1}*

^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} kan derfor heller ikke søge regres i den udbetalte godtgørelse for ikke-økonomisk skade efter erstatningsansvarslovens § 26 a.

D SAMMENFATNING

Sammenfattende gør **Forsikring** gældende, at ^{Sagsøger1} s og ^{Sagsøger2} 's regreskrav er underlagt både kvantitative og kvalitative begrænsninger i henhold til dansk ret.

Den kvantitative begrænsning indebærer, at institutionernes samlede krav ikke kan overstige, hvad skadelidte ville være berettiget til i henhold til dansk ret.

Den kvalitative begrænsning indebærer, at regres alene kan søges for sociale sikringsydelse, der er tilstrækkeligt sammenlignelige i karakter og formål med de ydelser, der er udbetalt i henhold til dansk ret.

Mens **Forsikring** anerkender at enkepensionen er sammenlignelig med den udbetalte forsørgertabserstatning, er hverken overgangsbeløbet eller den særlige godtgørelse for ikke-økonomisk skade sammenlignelige med enkepensionen.

Dette indebærer konkret, at ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} regreskrav under alle omstændigheder er beløbsmæssigt begrænset til den udbetalte forsørgertabserstatning på i alt DKK 475.300, som må fordeles forholdsmæssigt mellem ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2}.

Det bemærkes i den forbindelse, at ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} subrogationsret i henhold til SGB X § 116 opstår først på det tidspunkt, hvor den sociale sikringsinstitution faktisk udbetaler den pågældende ydelse til den berettigede. Institutionerne indtræder således først i kravet mod **Forsikring** på udbetalingstidspunktet.

Ydelser, der ikke var udbetalt på tidspunktet for sagens anlæg, kan derfor tidligst forrentes fra deres respektive udbetalingstidspunkter. Hvis ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} kunne kræve procesrente fra sagens anlæg for ydelser, der endnu ikke var udbetalt, ville sikringsinstitutionerne opnå en bedre retsstilling end den sikrede selv ville have haft. Dette kan ikke være tilfældet.

E SAGSOMKOSTNINGER

Forsikring fremsatte den 12. september 2025 et forligstilbud på DKK 475.300, svarende til den udbetalte forsørgertabserstatning, med tillæg af renter fra udbetalingstidspunktet samt sagsomkostninger som fastsat af retten, jf. bilag H.

Forsikring gør gældende, at ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} regreskrav er beløbsmæssigt begrænset til den udbetalte forsørgertabserstatning, hvorfor sagsøgerne ved forligstilbuddet af 12. september 2025 er blevet tilbudt, hvad der tilkommer dem. Det følger af retsplejelovens § 312, stk. 4, at ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} herefter skal betale sagsomkostninger for den del af processen, der ligger efter fremsættelsen af forligstilbuddet. **Forsikring** begærer sig derfor sagsomkostninger tillagt fra 12. september 2025, jf. retsplejelovens § 312, stk. 4.

Alternativt gøres det gældende, at **Forsikring** ikke eller kun delvist skal erstatte ^{Sagsøger1} og ^{Sagsøger2} de påførte udgifter, jf. retsplejelovens § 312, stk. 3.

Efter **Forsikring** opfattelse er der ikke grundlag for at fastsætte sagsomkostningerne over de for sagen ellers relevante og gældende økonomiske intervaller for civile proceduresager.

Det anerkendes, at retten kan tages hensyn til, at sagen har været præjudicielt forelagt EU-Domstolen. Det bemærkes imidlertid, at parterne ikke har indleveret skriftlige bemærkninger til EU-Domstolen, og at parternes arbejde derfor primært har relateret sig til deltagelse i den mundtlige forhandling, som alt andet lige er mindre omkostningstung.

Hverken antallet af processkrifter eller sagens forløb bør i øvrigt i sig selv give anledning til, at sagsomkostningerne fastsættes ud over de gældende intervaller.”

Sagsøger1 og **Sagsøger2** har under hovedforhandlingen frafaldet sit anbringende om, at de af dem udbetalte sociale ydelser er tilstrækkeligt sammenlignelige med godtgørelse for ikke-økonomisk skade efter erstatningsansvarslovens § 26 a.

Parterne har i øvrigt under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Retten's begrundelse og resultat

Begrænsninger i socialsikringsinstitutionernes regresret

Sagen angår, om **Sagsøger1** og **Sagsøger2** har krav på regres for sociale ydelser udbetalt til enken efter en tysk chauffør, der døde under en arbejdsopgave, han udførte i Danmark, i medfør af artikel 85, stk. 1, i Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Efter EU-Domstolens dom af den 12. juni 2025 i C-7/24, **Sagsøger2**, **Sagsøger1** mod **Forsikring** m.fl., kan et sådant regreskrav udstrækkes til at omfatte ydelser, der er tilstrækkeligt sammenlignelige med hensyn til deres genstand og formål som ydelser, der er hjemlet i skadestedets medlemsstat (præmis 43).

Parterne er enige om – og det følger af ovennævnte EU-doms præmis 46 – at forsørgertabserstatning efter erstatningsansvarslovens § 13, stk. 1, er tilstrækkeligt sammenlignelig med enkepension efter SGB VI's § 46 til, at de tyske socialsikringsinstitutioner kan søge regres svarende til den af **Forsikring** udbetalte forsørgertabserstatning.

Parterne er endvidere enige om – og det følger af ovennævnte EU-doms præmis 35 og 47 – at godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a ikke er tilstrækkeligt sammenlignelig med enkepension efter SGB VI's § 46 til, at de tyske socialsikringsinstitutioner kan søge regres svarende til den af **Forsikring** udbetalte godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Tilbage står parternes tvist om, hvorvidt et overgangsbeløb udbetalt i medfør af erstatningsansvarslovens § 14 a er tilstrækkeligt sammenlignelig med den tyske enkepension og ydelserne for "sterbegeld" og "Überführungskosten" med hensyn til deres respektive genstand og formål.

Det er den betydeligste del af ^{Sagsøger} krav – og hele **Sagsøger2** krav – der vedrører enkepension. Herudover udgør en mindre del "sterbegeld" (4.140 Euro) og "überführungskosten" (1.997,89 Euro). Det fremgår af Legal opinion side 4, at samtlige tre ydelser skal "følge af den skadevoldende begivenhed". Overgangsbeløbet efter erstatningsansvarslovens § 14 a udbetales tilsvarende i tilfælde af ægtefællens eller samleverens dødsfald.

I ovennævnte EU-dom lægges til grund, at enkepensionen (som den danske forsørgertabserstatning) har til formål at kompensere nære efterladte for bl.a. tabt arbejdsfortjeneste (præmis 44), dvs. for et varigt indtægtstab som følge af den afdøde ægtefælles bortfald.

Retten må ved at sammenholde det i ^{Sagsøger} opgørelse over erstatningsudbetalinger (bilag 4) angivne med Legal Opinion side 6 nederst, side 7 og side 8 anse det for tilstrækkeligt godtgjort, at udgifterne til "sterbegeld" og "überführungskosten" på sammenlagt 6.137,89 Euro i erstatningsopgørelsen vedrører sådanne udgifter som opregnet i § 64 SGB VII, nemlig begravelseshjælp og godtgørelse af transportomkostninger i forbindelse med dødsfaldet. Sådanne udgifter må efter rettens opfattelse anses for tilstrækkeligt sammenlignelige med overgangsbeløbet efter erstatningsansvarslovens § 14 a med hensyn til deres respektive genstand og formål, idet der lægges vægt på formålet med erstatningsansvarslovens § 14 a, som det bl.a. fremgår af lovforslag nr. L 143 af 10. januar 2001, forslag til Lov om ændring af lov om erstatningsansvar m.m. (pkt. 4.1.6.).

Socialsikringsinstitutionernes samlede krav modsvarer efter omregning samlet 516.469,16 kr., hvoraf "sterbegeld" og "überführungskosten" udgør samlet

45.727,28 kr. (omregningskurs 7,45), og **Forsikring** har udbetalt 475.320 kr. i forsørgertabserstatning og 156.500 kr. i overgangsbeløb.

På den baggrund kan socialsikringsinstitutionernes krav hverken anses for kvalitativt eller kvantitativt begrænset af dansk ret.

Retten finder herefter, at socialsikringsinstitutionerne har krav på regres for deres krav i fuldt omfang.

Begyndelsestidspunktet for beregning af procesrenter

Det fremgår af Legal Opinion ad spørgsmål 4, at kravet på enkepension ikke kan kapitaliseres efter tysk ret.

Retten finder herefter, at kravene fra socialsikringsinstitutionerne tidligst kan forrentes fra deres respektive udbetalingstidspunkter, idet dog procesrenter af ^{Sagsøger} påstævnte krav på 29.478,83 Euro (omregnet 219.617,28 kr.) og **Sagsøger2** krav forrentes fra de respektive sagsanlæg/forhøjelser af påstandene.

Sagsomkostninger

Sagsøger1 og **Sagsøger2** har fået mere medhold end ^{Forsikring} og resultatets afvigelse fra deres påstande kan ikke anses at have påført **Forsikring** væsentlige udgifter til advokatbistand.

Forsikring skal derfor betale sagens omkostninger modsvarende et passende beløb til socialsikringsinstitutionernes advokater for det arbejde, de har haft med udførelsen af sagerne. Sagerne har verseret siden 2018. Der har været udvekslet et stort antal processkrifter og holdt mange telefoniske retsmøder. Der har været indhentet en legal opinion fra et tysk advokatfirma. Der har været udarbejdet udkast til forelæggelseskendelse, og forelæggelsen af sagen for EU-Domstolen har involveret hovedforhandling med fysisk fremmøde for EU-Domstolen i Luxembourg.

På den baggrund finder retten, at der er grundlag for i sagerne at fastsætte sagsomkostningerne over de for sagerne ellers relevante økonomiske intervaller for civile proceduresager. Efter et samlet skøn over sagernes værdi og forløb fastsættes sagsomkostningerne herefter til samlet 150.000 kr., der betales med 90.000 kr. til **Sagsøger1** og med 60.000 kr. til **Sagsøger2** ^{Sagsøger} og **Sagsøger2** er ikke momsregistrerede i Danmark.

Forsikring skal herudover betale de positive udgifter, socialsikringsinstitutionerne har haft fuldt ud, for så vidt angår **Sagsøger1** med 36.221,90 kr.

og retsafgift med 11.660 kr. og for så vidt **Sagsøger2** med
500 kr. til retsafgift.

THI KENDES FOR RET:

Forsikring som
mandatar for **Sagsøgte** skal til **Sagsøger1** betale 473.575,78 kr. med
procesrente fra den 6. juli 2018 af 219.617,28 kr., af 66.046,93 kr. fra den 1. juli
2019, af 66.305 kr. fra den 1. juli 2020, af 66.305 kr. fra den 1. juli 2021 og af
55.130 kr. fra den 1. maj 2022.

Forsikring som
mandatar for **Sagsøgte** skal til **Sagsøger2**
betale 5.780,53 Euro med procesrente af 1.332,71 Euro fra den 12. juli 2018, af
685,71 Euro fra den 20. august 2020, af 3.401,50 Euro fra den 25. november 2025
og af 360,67 Euro fra den 13. januar 2026.

Forsikring skal til **Sagsøger1** betale sagsomkostninger med
137.881,90 kr. og til **Sagsøger2** med 60.500 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 24-02-2026 kl. 14:59

Modtagere: Mandatar Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige
Forsikring ASA, Norge, Advokat (H) Thomas Birch, Advokat (L) Henrik
Saugmandsgaard Øe, Sagsøgte **Sagsøgte** Sagsøger^{Sagsøge}